

SANCTUS #4

SVERIGES UNGA KATOLIKER – 2019

**Kallad till
bön och
gemenskap**

**De mötte
KÄRLEKEN
genom SUK**

**Edward Blom om:
Det katolska
arvet i svenskt
julfirande!**

**Den Helige
Benedictus
kloster**

4.2019

SANCTUS

Redaktör och layout
Thure Gunnarsson

Kontakt
tidningarna@suk.se

Skribenter
Matyas Belina
Bénédicte Cedergren
Sara Fredestad
Thure Gunnarsson
Kristoffer Linder

Ansvarig utgivare
Vanessa Glimelius

Tryck
Norra Skånes Offset AB

ISSN 0346-1998

SUK
Johannes Paulus IIs
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
103 14 Stockholm

Besöksadress
Brunnsgränd 4
111 30 Stockholm

Telefon
08-505 57 690

www.suk.se

God jul!

I Sverige säger vi God jul till varandra. Ordet jul är egentligen ett hedniskt arv som Edward Blom berättar för oss i artikeln om svenskt julfirande. Han bjuder också på mycket annat intressant: hur det katolska arvet har format vårt svenska julfirande, några bra tips för julbordet och om hur du skapar den rätta julstämningen.

Julen är också kärlekens och den heliga familjens högtid. Därför har vi en artikel om några av de som gått i den heliga familjens fotspår. Par som hittat kärleken genom sin gemensamma tro och SUK. De berättar om hur de träffades och hur tron påverkar deras äktenskap. Dessutom ger de sina egna tips för ett bra äktenskap.

Men det finns fler sätt att hitta gemenskap med Gud än genom äktenskapet. Vi träffar några som gjort det hos Birgittasystrarna i Rom och Benediktinerklostret i Skåne. Sist men inte minst berättar vår biskop om hur han firade jul som barn och hur han firar jul nu.

Trevlig julläsning!

Följ gärna Edward Bloms råd att ta många dagar ledigt från arbete och studier för att fira att vår frälsare föddes med familj, vänner och Kyrkan.

God jul önskar

Thure Gunnarsson
Redaktör Sanctus

I DETTA NUMMER

Edward Blom om det katolska arvet i svenskt julfirande

Tips på hur du skapar julkänsla och
det där lilla extra på jultbordet.

6

De mötte kärleken genom SUK

Så påverkar tron våra äktenskap.

10

Kallad till bön och gemenskap

Birgittasystrarna i Rom.

12

Den heliga familjen

Tankar kring Jesus födelse.

16

Kristus lever

Påve Franciskus skriver till dig.

18

Biskopens jul

Intervju om Biskop Anders julfirande.

20

Boktips

Julböckerna du inte får missa.

21

Längtan efter Gud

Tankar i ett kloster.

22

En dag i Den helige Benedictus kloster

Vad gör de i ett Benediktinerkloster.

24

Ung Katolik i Lund

Sanctus tar pulsen på det

katolska Lund.

26

Unga katoliker om julen

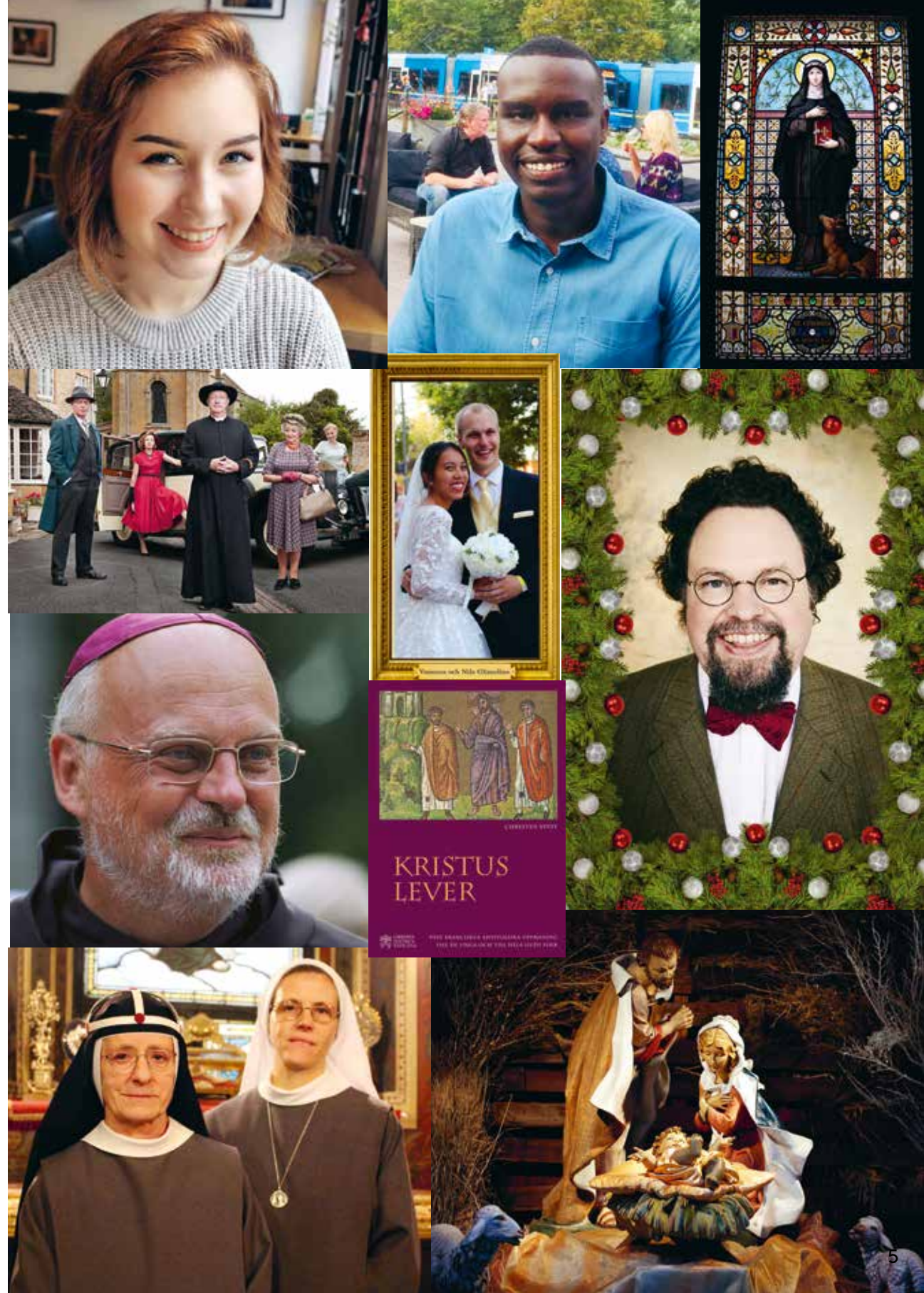
Intervju

28

Smått och gott

Korta nyheter.

30

JULTRADITIONER

EDWARD BLOM

Edward Blom om:

Det katolska arvet i svenskt julfirande

TEXT: THURE GUNNARSSON

FOTO: PORTRÄTTFOTOT (EJ RAMEN); PER ENGLUND/FORUM, JULBILDEN: EVA HILDÉN/NORSTEDTS

I det protestantiska Sveriges julfirande finns mycket av det katolska arvet kvar. Edward Blom kulturhistoriker berättar om hur de typiskt svenska jultraditionerna i mångt och mycket är katolska. Dessutom ger han tips på hur du skapar den rätta julstämningen och det där lilla extra på julbordet.

Du har säkert sett honom på teve eller läst om honom i tidningar eller på sociala medier. Edward Blom är en glädjespridare som allt från små barn till vuxna tagit till sitt hjärta. På något sätt påminner han oss alla om allt det i livet som vi bör uppskatta med sin sprudlande entusiasm när han pratar om allt från mat till historia. Dessutom kan vi inte låta bli att bli imponerade av hans djupa kunskaper. Här delar han med sig av sina kunskaper om svenska jultraditioner till Sanctus läsare.

HEDNISKT ORD FÖR KRISTEN HÖGTID

– Ordet jul betecknade från början en hednisk fest och från den härstammar bland annat traditionen med julölet. Julen som vi känner den idag kom dock till Sverige i och med kristnandet så hela julen är en katolsk tradi-

tion. Svenska kyrkan tillförde inte så mycket nya traditioner utan fortsatte att fira högtiden på ett snarlikt sätt efter reformationen, berättar Edward Blom.

Enligt Edward har den stora förändringen i julfirandet skett de senaste 25 åren, när julfirandet blivit alltmer profant och julen har börjat tjuvstartas redan i slutet av november.

– När jag var liten skulle ingen i världen sätta upp en julgran innan den 23:e december sent på kvällen, lägger han till.

TRADITIONER FRÅN MEDELTIDEN

Vissa av våra svenska traditioner har sitt ursprung i medeltida fasteregler. Att vi firar Lucia just den 13 december är för att julfasten började 14 december och man således hade en sorts karnevalsfest innan.

– Fast tidigare under medeltiden fastade man betydligt längre än så, då utgjorde Mårten Gås/Martinsmäss karnevalsfesten innan.

Namn: Lars Edward Lucas Blom

Född: 22 oktober 1970

Studier: Nästan tio års studier i humaniora: litteraturvetenskap, estetik, arkivvetenskap, germanistik samt en aning idéhistoria, filosofi och teologi.

Yrke: Det står "gastronom och kulturhistoriker" på mitt visitkort – driver eget företag och gör massa olika saker – mest sådant som har med mat eller historia att göra.

Familj: Min hustru Gunilla, barnen Melchior (4), Wilhelmina (2) och Zacharias (1)

Favorithelgon: Ignatius av Loyola

Var firar du helst jul: Hemma

Favorit julmat: Rundrökt ål

Har du någon dold talang: Nej, mass-media har vänt ut och in på mig så mycket de senaste tio åren så jag har ingenting dolt för någon.

Aktuellt: Boken "I full Blom" som bl.a. handlar om min katolicism och jultraditioner – men även 20-talet andra teman.

Att vi äter lutfisk på julafton har också med fastereglerna att göra.

– Julförberedelserna var då avslutade och man hade gått in i julfriden, men julafton var en abstinensdag (köttförbud) och därför åt man den finaste fiskrätten som fanns istället – och det var lutfisk. På samma sätt äter man ju karp på julafton i många katolska länder i Central- och Östeuropa. Sedan satte köttätandet igång på juldagen. Fast svenskarna satte gärna igång och äta kött så fort man fick, alltså efter sista tidebönen sent på julaftonskvällen – och efter reformationen kunde man lägga julaftonsmiddagen tidigare på dagen och sedan dess firar man i Sverige egentligen en dag för tidigt, säger Edward.

"Julfirandet är en katolsk tradition"

JULMAT

Vad åt man då för mat på den tiden när Sverige var katolskt? Edward berättar att under hela den katolska tiden stod förutom ölet också bröd, smör, ost och stora fat med kallskuret i centrum på julbordet. Oftast kom köttet från gris. Skinkan var dock den del på grisen som höll att lagras längst så den äts aldrig till jul. Men det fanns delar i landet där man istället åt nötkött, viltkött eller fisk.

På vilket sätt förändrades julmaten då med reformationen?

– I de vanliga bondstugorna ändrades inte julmaten på grund av reformationen. Enda undantaget var att tillgången till vilt kraftigt minskades. När adeln inte längre behövde leva köttfritt hälften av årets dagar på grund av katolska fasteregler räckte inte längre viltköttet till vanligt folk utan man förbjöd dem att jaga.

Så ganska mycket av dagens julmat äts redan på katolsk tid.

– Men annat kom först senare. Från 1700-talet börjar skinka, risgrynsgröt och brännvin dyka upp även på allmogens julbord. Kakor, godis och andra sötsaker kommer mot 1800-talets slut. Köttbullar, omeletter, inlagd sill, potatis och Janssons frestelse blev först julmat på 1900-talet, förklarar Edward.

SÅ FIRAR EDWARD JUL

Edward Blom brukar fira jul på ett väldigt traditionellt sätt.

Edward och Gunilla firar jul på ett traditionellt sätt.

– Jag firar som alla andra men mer intensivt tror jag. Extremt mycket gammaldags julmat, många lackade och rimmade paket – och vi firar mer eller mindre jul varje dag från julafton till tjugonedagen Knut, med en massa släktingar och vänner. På julaftonsnatten går vi alltid i midnattsmässan. Innan jul blir det bikt, och julbasarer i Eugenia och Domkyrkan – och sedan är det ju nyårsbön, epifania etc.

JESUS FÖDELSE GÖR JULEN MAGISK

– Men att jag är troende betyder inte bara att jag går i kyrkan några gånger i slutet av december. Det gör att julen inte bara blir yta utan att det finns ett djup, Gud är med även i de synbart mer profana delarna som korvstoppanet, öldrickande eller julklappsköpanet. Att det är Jesus själv som är födelsedagsbarnet påverkar ver-

kligen julveckorna och det är det som är anledningen till att julen känns så magisk, att den är något så mycket större än bara ännu en fest.

EDWARDS TIPS TILL JULBORDET

Edward är också något av en gourmet och vet mycket om matlagning och hur man kombinerar olika smaker. Vi bad honom om några tips på mat till julbordet till Sanctus läsare. Ett tips är att servera rökt rätter till julbordet som rökt älg eller hjort, rundrökt ål och kallrökt lax – eller skånsk skinka.

– Hemgjord leverpastej, hembakat vörtbröd och egeninlagda sillar är alltid trevligt.

– Ett annat tips kan vara att köpa en bra cheddarost redan ett år i förväg och låta den ligga och lagras i kylan ett år, då blir den ännu godare. Om man sedan äter den med hemkärnat smör (Går jättelätt med en elvisp) på knäckebröd, t.ex. har Pyramidbageriet en sort kryddad med bockhornsklöver så har man det optimala julmellanmålet.

HUR DU SKAPAR JULSTÄMNING

– Julstämning skapar du med julmusik av alla slag – från Bach till moderna julvisor. Enormt mycket julpynt så man förstår att det är jul. Ta ut flera semesterdagar så du verkligen får en lite längre ledighet. Och se till att bjuda in lite lagom mängder vänner varje dag. ■

De mötte KÄRLEKEN genom SUK

TEXT: THURE GUNNARSSON

Genom SUK träffas unga katoliker från olika församlingar och lär sig mer om sin tro och fördjupar sin gemenskap med andra katoliker. Många par har också hittat varandra och kärleken genom SUK. Möt dem här i Sanctus där de berättar om hur de träffades och om hur tron påverkar deras äktenskap.

Claudia och Alexander Kegel, Stockholm

Hur träffades ni?

– Vi träffades på VUD:en (Världsungdomsdagarna) i Sydney 2008. Vi lärde känna varandra och umgicks mycket under de två första veckorna, och insåg sedan att vi var kära! Trots att jag (Alex) stannade kvar i Australien några månader efter VUD:en så fortsatte vi vår relation, och vi gifte oss tre år senare.

På vilket sätt påverkar er tro äktenskapet?

– Tron påverkar oss jättemycket! Den är utgångspunkten för vårt äktenskap och grunden som vi bygger hela våra liv på. Tron ger

oss glädje och tacksamhet för det vi har, ger oss hjälp, stöd och uthållighet i svåra stunder, och riktning i knepiga frågor såsom t.ex. barnuppfostran.

Vad är det bästa med att vara gifta med varandra?

– Det bästa med att vara gift med Alex är att han är så hängiven mig och vår familj. Jag kan alltid lita på hans stöd och kärlek, och på en strid ström av Göteborgsskämt.
– Det bästa med att vara gift med Claudia är att hon är den person som jag litar på helt och hållet, som jag kan vara helt öppen med och som kan vara helt öppen med mig. Att dela allt och att veta att vi kommer att fortsätta med det resten av våra liv.

Tips till andra par: Hur håller man kärleken vid liv?

– Man pratar om allt, och gör det regelbundet. Man måste aktivt se till att ta sig tid för varandra, så att man inte drunknar i vardagslivet. Man måste försöka att vara så osjälvisk det bara går, och välja varje dag att älska varandra. Kärlek är att vilja den andre personens bästa, och det måste man komma ihåg!

Anna och Piotr Urniaz, Lund

Hur träffades ni?

– På en ungdomsreträtt i SUK's-S 1993. Det var en tyst reträtt så vi var tvungna att viska!

På vilket sätt påverkar er tro äktenskapet?

– Det viktigaste i våra liv har vi gemensamt och det gör allting mycket enklare!

Vad är det bästa med att vara gifta med varandra?

– Att vi kan räkna helt och hållet med varandra så länge vi får leva. Det betyder också att man inte behöver vara rädd för att vara ärlig.

Tips till andra par: Hur håller man kärleken vid liv?

– Undvik att gå runt och sura! Lita på att den som du har gift dig med har sina skäl för det han eller hon tycker eller vill. Tro inte att du vet allt om den människa du är gift med, det finns alltid mer!

Vanessa och Nils Glimelius, Malmö

Hur träffades ni?

– SUK förenade oss genom att placera oss på samma plats, samma dag, samma tid och samma uppdrag – att bli förtroendevalda som ledamöter under SUKs årsmöte 2017. Relationen mellan oss började som kollegor och började gnistra samma år när vi var på ett Birgittaläger i Vadstena.

På vilket sätt påverkar er tro äktenskapet?

– Tack vare biktens sakrament ledde Gud oss till äktenskapets sakrament. Därför har vår tro stärkts till en tacksamhet för den kärlek och barmhärtighet Han har givit oss genom sakramenten.

Vad är det bästa med att vara gifta med varandra?

– Att få vakna upp och se den man älskar bredvid sig är den bästa känslan trots att han brukar vakna upp med mitt hår i ansiktet. Fjärilarna i magen fortsätter växa till ett zoo, och vi har bara varit gifta sedan den 31 augusti 2019.

Tips till andra par: Hur håller man kärleken vid liv?

– Våga prata öppet och ärligt med varandra och lyssna aktivt på vad den andra säger utan att avbryta. Det är också viktigt att finna tid till varandra och visa sin kärlek i både ord och handling. Det kan vara smågester i vardagen som att laga nya maträtter tillsammans, dansa zumba eller överraska varandra med karameller med en text som står "I like you berry much".

Kallad till bön och gemenskap

TEXT OCH FOTO: BÉNÉDICTE CEDERGREN

Det är i huset som den heliga Birgitta bodde i under 19 års tid, från 1354 fram till hennes död 1373, som jag möter novissyster Maria Diana av heliga Katarina av Vadstena.

Jag följer efter henne upp för trappan och in i rummet i vilket den heliga Birgitta fick de flesta av sina över 600 uppenbarelser och visioner, och där man även kan se den över 600 år gamla bordsskiva i valnöt på vilket helgonet skrev ner uppenbarelserna, åt middag på med familj och inbjudna fattiga, och som hon senare dog på, vilket hon ville göra liksom Jesus, på trä. Rummet är fullt av fresker och målningar från 1856 som föreställer hennes

barmhärtighetsverk, andliga visioner liksom avbildningar av olika helgon som hon haft kontakt med i sitt böneliv, bland annat heliga Agnes, heliga Anna, helige Botvid, helige Franciskus, heliga Klara och många fler.

”MIN TRO PÅ BÖNENS KRAFT BLEV STÖRRE ÄN MIN TRO PÅ FOLKRÄTTENS”

Syster Maria Dianas väg till detta rum i

centrala Rom har varit lång. Född och döpt i Lima, Peru, kom syster Maria Diana till Sverige när hon var 3,5 år gammal med sin peruanska mamma, svenska pappa och två bröder. Hon växte upp i Vår Frus församling i Västerås där hon tog emot sin första communion, men hon konfirmerades i Sankt Eugenias församling i Stockholm.

– Sedan studerade och doktorerade jag på Stockholms universitet, där jag disputerade i folkrätt på juridiska institutionen, och gjorde sedan en postdok i Lund på Raoul Wallenberg institutet. Under min sista tjänst var jag utsänd som folkrättsrådgivare på en civil fredsmission i Hebron (Palestina) av Folke Bernadotteakademin. Under min tid i Heliga Landet vände allting.

I Hebron, staden där kung David korades till kung och där Abraham, Isak och Jakob ligger begravda med sina fruar, bodde syster Maria Diana, då 42-43 år gammal, under 9 månader för att bidra till fred och säkerhet efter Hebronmassakern 1994. Hon kom till flera insikter som förändrade hennes liv radikalt.

– Mitt arbete var väldigt högt betalt men jag förstod efter ett tag att mina insatser inte skulle bli bestående. Jag arbetade väldigt mycket men insåg att den lilla droppen som jag bidrog med inte skulle ha någon bestående verkan för freden mellan Israeliter och Palestinier. Jag såg att deras behov inte kunde lösas med juridiken – de hade behov av hjärtats omvändelse. I Hebron började istället min kallelse till bönelivet, där blev min tro på bönens kraft större än min tro på folkrätten och de mänskliga rättigheterna som ett instrument för fred och rättvisa. Min tro på den verkliga fred som vår Herre och Fridsfurste Jesus Kristus utverkar genom nåden som vi alla kan tillgå genom bönen, växte sig större.

DEN STÄNDIGA OMVÄNDELSEN TILL ETT ALLT RIKARE LIV I KRISTUS

Syster Maria Diana hade nu undervisat i

folkrätt i tolv år, både i Stockholm, Lund och Uppsala, men visste att hon inte kunde återgå till sitt vanliga arbete och liv efter vistelsen i Hebron. En sak visste hon nu säkert: Hon var kallad till bön och till att tjäna Herren i ett gemenskapsliv, men hon visste varken var eller hur.

Hennes andliga vägledare pater Göran Degen, som hon kände sedan tidigare då hon suttit tillsammans med honom i Justitia et Pax-kommissionen i flera år, ordnade en andlig kallelsereträtt i Heliga Hjärtas Kloster i Omberg och där kände hon bekräftelse på att hon var på rätt väg. Hon sökte och fick ett skrivarstipendium på reträttgården på Berget i Rättvik för att skriva klart en längre folkrättsartikel och samtidigt kunna leva ett aktivt böneliv med kommuniteten, för att kunna urskilja om hon drogs mer till skrivandet eller bönen. Och det var bönen som blev mitt nya liv.

– Min omvändelseväg har varit ganska radikal kan man säga, säger syster Maria Diana och skrattar. Det var ungefär som att vända ett tankfartyg på öppet hav som är på väg i 180 knop åt ett håll, åt andra hållet. Det var ett stort steg att lämna folkrätten men det kändes rätt. Jag hade börjat en omvändelse redan tio år tidigare, på grund av att jag inte levt mitt ungdomsliv och vuxna liv som en rättrogen katolik men nu kände jag en kallelse att fördjupa min tro och böneliv ytterligare i ett liv helt vikt till Kristus – att ge hela mig till honom.

Syster Maria Diana berättar att hon upplevt mörker i hennes sökande, och att det funnits etapper då hon inte sett vägen, precis som vid uttåget ur Egypten, när Israeliterna kom till randen av öknen (Mosebok 13:21-22), där israeliterna om dagen följer Herren i molnet som visar vägen framför dem. Hon såg bara stegen precis framför fötterna, och hade ingen sikt framåt. Det är en ständig övning i överlåtelse och förtröstan på Herren som kontrasterar mycket mot det tidigare livet som jurist, där alma-

nackan var fullbokad flera månader i förväg.

Hon reste till Rom för att besöka olika karmelitkongregationer med apostolisk verksamhet, och hade då kontakt med en spansk karmelitmunk från Theresianum som hjälpte henne med urskiljningsprocessen på hennes kallelseväg. Hon kände både en attraktion till det aktiva livet och det kontemplativa livet, men denne präst trodde mer på en kontemplativ kallelse och satte henne i kontakt med det kontemplativa karmelitklostret i Santiago de Compostela i Spanien, som han kände väl.

– Redan ett år innan jag trädde in i klostret kände jag ett starkt behov av den dagliga liturgiska bönen, och kände inte frid och ro om jag slarvade med den. Bönen blev mitt dagliga bröd, vilken jag förutom kände mig som en fisk på land. Gud blev det enda som kunde uppfylla mig helt med glädje och mening. Precis som att man inte bör gifta sig med någon om man inte känner ett existentiellt måste att leva med just ”den här mannen eller

kvinnan”, så bör man inte träda in i kloster om man inte känner att bönelivet med Gud är ett existentiellt måste.

Bara några månader efter ett första längre besök hos Karmelitsystrarna fick hon den 15 augusti 2015 beskedet om den stora nåden att träda in i karmelitklostret i Santiago de Compostela den 22 oktober. Då hon egentligen aldrig riktigt känt sig kallad till äktenskap och familjeliv såsom hennes vänner gjort, och ej eller känt någon inre starkt längtan efter familj och barn, var beslutet inte svårt att fatta.

– Det kändes helt rätt att gå in i karmelitorden, och just detta kloster som handen i handsken. Men efter två år kallade Herren mig att fortsätta min kallelseväg i Sverige, och jag visste att det var Guds vilja att jag skulle någon annanstans, men jag visste inte vart. Även om jag var mycket lycklig hos karmelitsystrarna, så fann jag samtidigt en stor frid i detta besked. Genom biskop Anders Arborelius goda råd och Moder Beatas stora generositet hamnade jag direkt hos Birgittasystrarna i Djursholm. Det var Guds försyn!

– Men det tog mig flera månader innan jag förstod att jag kommit dit Gud ville att jag skulle vara. Jag förstod och såg först inte min fortsatta väg!

HAND I HAND MED MODER ELISABETH HESSELBLAD

– Jag fick fortsatt andlig vägledning av jesuitpatern Josef Höfner som rekommenderade mig att åka till Birgittasystrarna i Falun som var lite mer kontemplativa. Med systrarnas hjälp fördjupade jag mig i kunskapen om Birgittinorden och när jag läste om karisman i ordenskonstitution insåg jag plötsligt: ”Det där är ju jag!” Det jag gjorde i Karmel var inte fel, det var en förberedelse för att leva det liv som jag lever nu, utan den erfarenheten hade jag inte kunnat leva det här livet. Moder Elisabeth Hesselblad, som själv levde här som karmelitinovis i två år innan hon blev birgittasyter, visade mig att vägen var möjlig.

Fastän det var en mörk väg kände jag mig inte ensam, jag kunde känna hennes närvaro, jag kunde känna hennes hand som höll mig i detta mörker.

Efter att ha suttit och samtalat en stund träffar vi moder Elisa, 79, som kände moder Elisabeth Hesselblad i några år innan hon gick bort.

– Moder Elisabeth kom till Rom i början på 1900-talet. När hon kom fram till Piazza Farnese kände hon plötsligt igen ett fönster som hon sett i en dröm och som hon genast visste tillhörde den heliga Birgittas hus. Hon begav sig genast in i kyrkan där eukaristisk tillbedjan ägde rum och fick där höra en röst som sade: ”Det är här min dotter som jag vill ha dig”.

Moder Elisabeth trädde in och blev novis i karmelitorden som på den tiden levde i heliga Birgittas hus, men bad efter två år om särskilt tillstånd från påven att bli iklädd Birgittinordens dräkt. Hon avgav sina första löften i Bir-

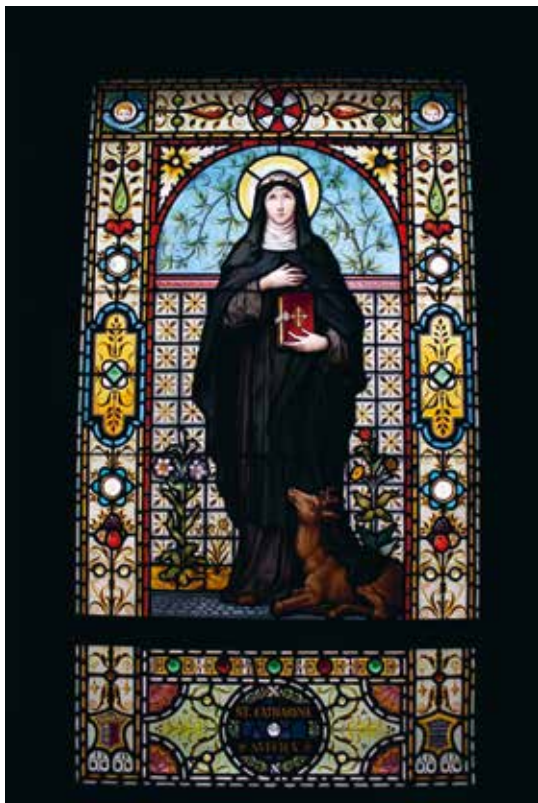

gittinordens dräkt 1906 i Heliga Birgittas rum inför sin andlige fader p. Hagen.

– År 1911, efter 5 år som Birgittasyter, bekräftade Gud hennes kallelse att grunda en ny gren av Birgittinorden i Rom, då tre unga engelska aspiranter i sällskap med p. Benedikt Williamson kom för att starta upp den första nya komuniteten i Rom. Hon gjorde sig helt disponibel för Herrens vilja och hennes starka tro berör mig än. Jag kan inte minnas de åren som jag fick med moder Elisabeth utan att starkt beröras, berättar moder Elisa och torkar sina tårar.

Tillsammans med flera postulanter från England inrättade Moder Elisabeth år 1913 ett Novitiat för Birgittasystrar med särskilt tillstånd av Påven. Denna första komunitet fick bo i karmelitsystrarnas gästhem men fick komma in och be alla deras böner samt fira mässan i heliga Birgittas rum tills det blev ohållbart och de flyttade till ett annat hus. Efter ett tag fick de ett stort lån av påven för att

köpa upp Birgittahuset så att det blev ett birgittinkloster och det har det varit sedan 1931.

DEN FÖRSTA SVENSKA BIRGITTASYSTERN PÅ 34 ÅR

Syster Maria Diana är den första svenskan som trätt in i Birgittinorden på 34 år. Efter att ha mött General Abbedissan under hennes kanoniska besök i klostret i Falun sommaren 2018 och fått bekräftelse på sin kallelse, trädde hon in som postulant i klostret i Falun den 8 september 2018. Hon flyttade till Novitiatet i Moderhuset i Rom bara två veckor senare, den 24 september, på alla svenska helgons dag. Den 4 juni 2019 blev syster Maria Diana iklädd Birgittinernas dräkt och novisslöjan, 49 år gammal.

– Vi blir kallade i olika tidpunkter i livet. Det finns en frälsningsplan och en rätt tid för allt. Jag blev inte kallad till det Gudsvigda livet när

jag var 21. Herrens vägar är annorlunda än våra vägar. Vi kanske inte förstår allt men vi måste lära oss att förtrösta på Honom ändå. Guds plan för oss är större vad vi förstår men Han håller oss alltid i sin hand och leder oss.

Tillsammans med hennes 31 andra systrar i Birgittahuset lever de ett liv kantat av bön, arbete och botgöring. På dagsschemat under formationstiden står Laudes, meditation, mässa, tillbedjan, Sext, tillbedjan, rosenkrans, Vesper, Kompletorium samt arbete som till största del består av hushållsarbete i bl.a. köket, diskrummet, tvättstugan, trädgårdarna, och gästhemmets matsal och boendetrymmen. En stor omställning för en svensk folkrättsjurist som tidigare haft ett helt intellektuellt arbete. Men jag förtröstar på att vår Herre kommer använda alla talenter han gett mig för sitt rikets utbredning. Birgittasystrarna medverkar aktivt i olika ekumeniska sammanhang och uppdrag, och deltar också i katekesundervisningen.

– Jag hade doktorerat och var lärare, och plötsligt var mina överordnade systrar i samma ålder som mina tidigare universitetsstudenter. Det var faktiskt svårare än vad jag trodde att följa order i denna nya situation. Det har också varit svårt att förhålla sig till mycket av allt det världsiga som jag hade lämnat och tagit farväl av när jag trädde in i Karmel.

I hennes familj var ingen riktigt förvånad när hon berättade om sina tankar om att träda in i kloster. Det hade märkts under de sista åren att hon drogs alltmer åt Kyrkan och de hade känt på sig att någonting var på gång.

– Men de reagerade starkt när skulle träda in i Karmel, det skapade väldigt starka och negativa reaktioner.

Totalt finns det idag fem grenar av birgittinorden: 1. Den medeltida grenen (som finns bl.a. i Vadstena. Det medeltida klostret stängdes slutligen helt under reformationen av Gustav Vasa 1595 men ett nytt modernt kloster kunde öppnas igen 1935 tack vare Moder Elisabeth Hesselblad); 2. Den spanska

grenen (som grundades av Marina de Escobar på 1630-talet och har totalt nio kloster i Spanien (tre), Mexiko (fyra), Venezuela (ett) och Colombia (ett)); 3. Den svenska grenen (som grundades år 1911 av Elisabeth Hesselblad och vars moderhus är Birgittahuset i Rom) med 54 kloster runtom i världen; samt 4. Birgittinska munkar (som finns sedan 1976 i USA); 5. Två kloster totalt i Mexiko och Venezuela med missionerande Birgittiner.

– Vi ger vårt liv till Herren för Kyrkans och de kristnas enhet, för ekumeniken och för Kyrkan och trons utbredning i Sverige och Skandinavien. Karisman är till hälften kontemplativ och till hälften apostolisk (aktiv) genom gästverksamheten som vilar på heliga Birgittas och heliga Moder Elisabeths gästfrihetsanda, särskilt för de skandinaviska folken. Det var en sådan dubbel kallelse som jag kände mig dragen till från början, men inte hittade fram till direkt.

Det har sen visat sig att den karmelitmunk som ledde mig till Santiago de Compostela är biktfader för de kontemplativa polska karmelitsystrarna som tidigare levde i heliga Birgittas hus. Han har nu varit och hälsat på oss här i Moderhuset.

NÄR MAN HAR FRID BLIR DET LUGNT OCH STILLA

Jag kan inte låta bli att fråga frågan, den eviga frågan som jag försöker hitta ett svar på varje gång jag möter någon som lever ut sin kallelse till fullo: Hur vet man om man är kallad?

– Endast Gud kallar, men man måste också söka. Det ska kännas klockrent, att man hamnat rätt. Man känner en inre frid och glädje, att det Gudsvigda livet är någonting som lockar och attraherar. När man har frid blir det lugnt och stilla i själen. Frid är ju ett tecken på den Helige Andens närvaro i oss och det är en andlig frukt, en perfektion, en försmak av ”himlen” där vi inte känner smärta och sorg, vilket man inte känner i himlen eller i himmelriket på jorden. Den Helige Ande ger

oss glädje, stillhet och förundran över Guds storhet i oss, och vi känner oss förenade med Gud och alla de heliga – i himlen, dvs. i anden. Sen kommer vägen och livet inte alltid vara präglad av frid, det kommer att vara en inre kamp. Man kommer att ifrågasätta, säga nej och kanske känna att man inte vågar, men om det är Guds vilja så kommer den slutligen alltid leda oss dit Han kallar oss. Gud övervinner alltid våra svagheter och brister. Och trots att vägen ibland är lite krokig så är allt som sker längst den en del av vägen.

En andlig kallelseurskiljning är ingenting vi bör göra helt själva, menar syster Maria Diana. Vi behöver andliga vägledare som kan hjälpa oss att urskilja den rätta vägen, och hänge oss åt mycket bön: Vi måste vi be om mod, kraft, ljus och vägledning, liksom tro, förtröstan och uthållighet så att vi inte ger upp på vägen.

Syster Maria Diana skrattar och berättar att det är ett typiskt tecken på att vi har en kallelse när vi betar oss som Jona i Bibeln, som kallas av Herren men som flyr bort från Honom, att vi vill springa åt andra hållet.

– Vi har alla den mänskliga tendensen att reagera så. Det kommer att vara en kamp tills vi gör det rätta. Men vi måste våga ta steget när Gud kallar. För det är när vi vågar ta de här lite svåra och läskiga stegen, när det känns som vi famlar i mörkret, som vår Herre kommer emot oss och möter oss på vägen. Han är alltid trofast mot oss! ■

Kallelse

Stiftets information om kallelser och kontaktpersoner som kan vägleda i kallelser hittar du på www.katolskakyrkan.se/kallelser

DEN HELIGA FAMILJEN

V arför berör Mariastatyn med Jesusbarnet i sin famn oss så djupt att den blivit en av de mest populära inredningstrenderna i vår Kyrkas historia?

Det klingar något så otroligt sant om den, men som samtidigt är svårt att uttrycka i ord. Det påminner om något djupt i vår mänsklighet, en sanning som tyvärr glöms bort i vår flyktiga värld. Vi har alla varit där då vi ännu varit för unga för att förstå vad ondska var. Då allt vi visste om var vår moders kärlek, och den räckte för att göra oss lyckliga.

Bilden av Jesusbarnet för mina tankar till Jesu födelse, vilket förstås inte är helt opassande med tanke på att julen närmar sig. Det är en högtid värd begrundan.

Genom sin inkarnation visar Jesus nämligen många sanningar. Vi har hört berättelsen om Betlehem många gånger. De fulla värdshusen... Betlehems stjärna... De vise männen... Jesus i krubban... vi har hört allt så många gånger att vi snart kan det både utan, innan och på latin. Men begrundar det hela en gång till.

Jesus föddes i ett stall.

Är inte det ändå lite märkligt? Att världsall-

tets konung - Gud själv, som i himmelen på sin tron besjungs av änglakörer prisande hans namn - inte bara ska bli en liten människa utan också födas i ett lortigt stall? Vore inte det mer passande om han skulle komma ner från molnen i en guldvagn dragen av gyllene hästar, uppbackad av himmelska arméer och stråla mer bländande än klaraste diamanter?

Det är en bra fråga, och för att svara på den behöver vi se närmare på miljön han föddes in i. Visst, det var ett lortigt stal i all fattigdom. Utan kungligheter. Utan ära. Men han hade ju två älskande föräldrar. Och inte vilka föräldrar som helst, utan självaste Helige Josef och Jungfru Maria! Det måste väl ändå varit något?

Visst var det det! Och inte var det lite. Familjen är nämligen central i Guds plan för människan. Familjen är den första gemenskapen och hela samhällets grundpelare. Det är där vi får ta våra första steg och lära känna ovillkorlig kärlek. Där vi inte är älskade för vad vi gör, utan för vilka vi är.

Vi skapades till man och kvinna för att förenas i vår kärlek till varandra. Förenade i ett äktenskap sammanbunden av Gud, liksom

familjen den bygger. Härigenom blev familjen grundpelaren för hela mänskligheten. Jag älskar hur helige Johannes Paulus II kallar familjen för hela samhällets formgivare: familjer med Gud som sin klippa bygger hela samhällen - ja, hela världen! - i samma anda.

Det här var Guds plan för oss i begynnelsen, men som bekant valde vi en annan väg. Vi fick en fri vilja för att välja det som är rätt, men valde istället det vi själva kände för att göra. Vi valde vår egen väg, och släppte så in synden i världen. Arvsynden fördärvar allt som är gott, även familjen, och den värld som skulle byggas med Gud som grund blev sorglig och vilsen.

Vi ser särskilt nu i vår tidsanda hur familjen hotas. Alla skilsmässor, urholkningen av äktenskapets betydelse och synen på det sexuella som ett verktyg för njutning. Det bisarra uttrycket "skaffa barn" speglar perfekt vår tidsanda. Som om barn bara var handelsvaror vi har rätt att införskaffa och avstå ifrån. Självklart är vi inga mindre än Guds gåvor.

Vi må ha glömt Gud, men han glömde aldrig oss. När Jesus blev människa upphöjde han oss till vår ursprungliga helighet. Och - som Johannes Paulus II skriver - genom att födas som ett barn upphöjde han även familjen. Därmed tog en ny, nåderik tid sin början. Tiden för en ny människa.

Liksom en familjs synd dömde hela mänskligheten blev heliga familjen källan till ett nytt hopp. Hoppet att en vilsen värld skulle återfå sin längtan efter det eviga, byggd med Jesus som sin hörnsten. Paradiset vi förlorat. En dag kommer Jesus tillbaka och infriar sina löften, men redan idag kan familjen ge oss en glimt av paradiset.

Maria och Josef är förebilder i många avseenden. Deras kyskheter visar hur osjälvisk vår kärlek ska vara till varandra. Men framförallt hävdar jag att de är förebilder i hängivenheten till Guds vilja. För vad skulle vi egentligen säga om en ängel kom till oss med bud om att våra liv helt skulle bli helt uppochner, hängivna en enda uppgift som inte på något sätt

gynnar oss? Själv blir jag livrädd av bara frågan.

Maria och Josef hade ingen anledning att följa Guds kall utom en: att Gud kallade dem. Och det räckte.

Maria behövde bara säga ja. Helige Josef sa kanske inte ens så mycket. Nej, ingenting han sagt är nedtecknat i bibeln. Det var helt enkelt inte hans egna ord som upphöjde honom, utan Ordet han tog emot.

Kärleken är en ren, ovillkorlig självutgivelse som gläds över livet. Det är i den kärleken Gud skapade oss, och hur vi ska älska varandra.

Så när allt kommer omkring var det kanske inte så konstigt ändå att Jesus "nedlät" sig att födas i ett stall. Det var inte så fattigt där trots allt. Den där natten i Betlehem för två tusen år sedan togs han emot av två alltigenom kärleksfulla föräldrar. Och själv var han den dyraste skatten av alla.

Världen är den verkligt fattiga som inte känner kärleken. När de överfulla värdshusen inte släppte in Josef och Maria stängde de också porten till Jesus. Om Jesus stigit ner från himmelen i gyllene krigsrustning hade han slagit in dörrarna och tvingat ner alla på knä för att tillbe honom. Men det är inte vem Han är. Han kommer till oss som ett enkelt barn. Kanske ringaktad av världen, men i sin mors famn mer betydelsefull än alla rikedomar jorden har att erbjuda.

Vi får inte låta våra hjärtan vara stängda som värdshusen, förblindade av världens rikedomar så att vi inte kan vinna de himmelska. Nej, låt oss be att vi kan ta emot Jesus på samma sätt som Josef och Maria den där första Julnatten i stallets enkelhet.

Kanske anade de det redan då, glädjebudet som snart skulle spridas över världen. Att himlen öppnas för den som tar emot Jesus. För nog var det så Maria kände det, när hon gungade barnet i sin famn.

Matyas Belina

CHRISTUS VIVIT

KRISTUS LEVER

PÅVE FRANCISKUS APOSTOLISKA UPPMANING
TILL DE UNGA OCH TILL HELA GUDS FOLK

Kristus lever

Text: Elin Jönsson

Visste du att påven har skrivit en bok till dig? ”Kristus lever” är påve Franciskus uppmaning till alla unga och till hela Guds folk. Han har sammanfattat och fördjupat flera av de ämnen som togs upp i samband med biskopssynoden om ”Unga, tron och kallelseurskiljning”, som sammanträdde under oktober förra året.

Den synodala vandringen började redan den 6 oktober 2016, då påven utlyste temat för den 15:e ordinarie biskopssynoden. Under förberedelsefasen samlades underlag in från hela världen, från stift, rörelser, katolska utbildningsinstitutioner, forskare och de unga själva. Därefter följde diskussionsfasen. Biskoparnas slutsatser publicerades i ett slutdokument, ”Final Document” den 10 januari i år. Påven gav därefter, på Marie Bebådelsedag den 25 mars, ut uppmaningen ”Christus vivit”, som nu finns översatt till svenska.

En bok till dig

”Kristus lever” är en bok till dig och därför har Stockholms katolska stift tillgängliggjort den som PDF-dokument (sök på www.katolskakyrkan.se eller www.bilda.nu) och fysisk bok (beställ den mot portoavgift på www.veritasforlag.se). Läs den gärna tillsammans med ungdomsgruppen i kyrkan eller med dina katolska kompisar. Det finns en studiehandledning längst bak i boken med förslag på frågor som ni kan diskutera utifrån de nio kapitlen.

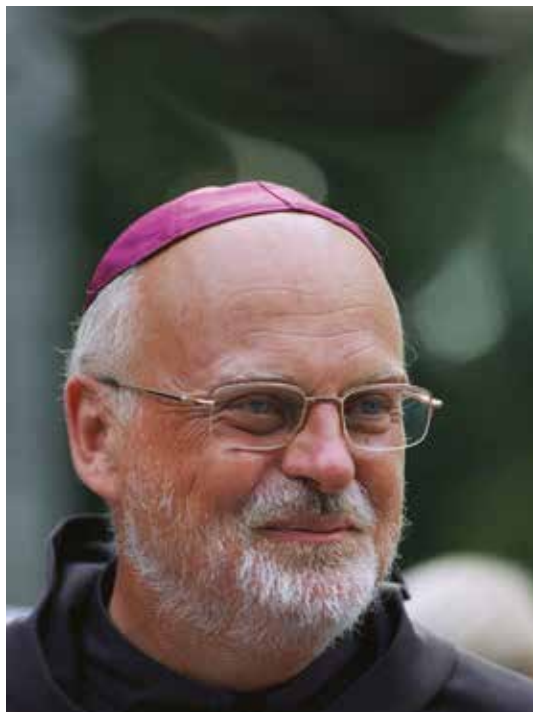
Växa i helighet

Påven skriver att han med boken vill ”uppmuntra er att växa i helighet och engagemang för er personliga kallelse” (s 11). Det synodala samtal som förts på global nivå i Vatikanen ska nu i implementeringsfasen få bli verklighet på lokalplanet, i vårt stift, i våra församlingar, lokalföreningar och i ditt och mitt liv. Välkommen med på vandringen!

Kristus närvarande

”Han är Kristus, uppstånden från de döda, fylld av det övernaturliga livet och kraften, iklädd ett gränsöst ljus. Han fyller ditt liv med sin fördolda närvaro (”Kristus lever”, s 58). ■

BISKOPENS JUL

TEXT: KRISTOFFER LINDER

Inför julen har jag fått privilegiet att göra en intervju med vår käre Biskop Anders Arborelius. Jag ville veta vad en biskop kan ha för minnen av barndomens jular, hur han firar julen nuförtiden, och hur han planerar att fira den kommande julen.

Hur brukade biskopen fira julen som barn? Brukade ni gå på nattvigiljan?

– När jag var barn var jag ännu inte katolik och jag brukade inte gå i kyrkan.

En gång var jag dock i Rom och då skulle vi gå i midnattsmässan i Peterskyrkan, men på den tiden var den bara öppen för diplomater. I stället hamnade vi i en liten kyrka i närheten, där det blev en vacker midnattsmässa och vi fick möta många vänliga människor. En annan jul var vi i det Heliga landet och skulle då delta i midnattsmässan i Nasaret, men det fanns inte biljetter till den katolska mässan, så vi kom till en baptistkyrka där man sjöng engelska julsånger och alla fick godispåsar.

Hur brukar ni fira julen nuförtiden?

– Förra året på julafton var jag på Josephina-hemmet (katolska seniorboende i stadsdelen Bromma, Stockholm) – som

jag varit ända sedan jag blev biskop – då är det först mässa kl. 16.00 i kapellet och sedan middag med pensionärerna. Efteråt brukar jag gå runt till dem som är sängliggande och önskade dem god jul. Vid midnatt har vi mässa i Domkyrkan och sedan samlas prästerna och får lite gott att äta. Dagen därpå kl. 11.00 är det sedan högmässa i Domkyrkan.

Hur kommer ni att fira den kommande julen?

– Denna jul blir det likadant, det har blivit en tradition som fortsätter. Jag får också lite extra tid för stillhet och bön under juldagarna.

BOKTIPS

Julläsning

Text: Sara Fredestad

Innan vi kommer till julböckerna så några rader om Advent. En härlig tid både i Kyrkan och i samhället som kännetecknas av både förberedelse och förfest. Men mitt i alla julbestyr och glöggmingel kan det vara lätt att glömma den inre förberedelsen.

Varför inte ägna en kvart om dagen åt att ge själen näring? Kanske dagens evangelium och en andlig bok? En bok som jag önskar att alla SUK-ungdomar ville läsa är **Fem kornbröd och två fiskar** som kardinal Van Thuan skrev under sin tid i isoleringscell i Vietnam. En enkel liten bok om att under alla omständigheter ge sig helt åt

Gud.

En annan bok är påven Franciskus budskap till ungdomarna som heter **Kristus lever:**

Kära unga, ni är ovärderliga! Ni är inte till salu! Jag ber er, låt er inte köpas. Låt er inte bli förförda. Låt er inte förslavas genom olika former av ideologisk kolonisering som sätter griller i era huvuden med resultatet att ni slutar som slavar, missbrukare och förlorare i livet. Ni är ovärderliga. Upprepa alltid detta: Jag är inte till salu, inget pris kan köpa mig. Jag är fri! Förälska er i denna frihet, den som Jesus ger er." (Utdrag ur Kristus lever)

Nu till jultipsen! Många njuter av julen genom att titta på julfilmer – men glöm inte bort böckerna! Dessutom är ofta filmerna baserade på böcker och för det mesta är boken bättre ...

Julböckernas jultips kan nog sägas vara Charles Dickens **En julsaga**, som många känner igen från filmen med Jim Carrey i huvudrollen – en rolig och visuellt spektakulär film.

Men boken tränger längre in i både hjärtat och själen. Den girige, ensamvargen Ebenezer Scrooge får en extraordinär nåd när julens änglar besöker honom på julnatten och öppna hans ögon för hans kärlekslöshet, andra människors lidande och det öde som väntar den som viger sitt liv åt egoism och girighet...

En annan härlig klassiker är **Unga kvinnor** av L.M. Alcott som i början på nästa år åter är aktuell som film. Gå gärna och se filmen – om man ser listan på skådespelare ser det lovande ut – men glöm inte boken! Kryp upp i soffan och lär känna de fyra systrarna March. Boken börjar dagarna före jul – men julen är inte som vanligt. Pappa March kämpar i det amerikanska inbördeskriget och familjen har hamnat i ekonomiska svårigheter. Flickorna saknar sin pappa och det vanliga överflödet av mat och presenter men får på olika vägar finna julglädjen ändå ...

Många tycker om att läsa deckare till jul och jag tänker stanna kvar på 1800-talet som av någon anledning bjuder på mycket julstämning. Varför inte sätta tänderna i en kortroman om privatdetektiven Sherlock Holmes? I juletid kan man välja **Den blå Karbunkeln** där Holmes jagar en borttappad julgås längs Londons snöiga gator. När gåsen styckas tättar mysteriet, för i gåsen hittar man en stulen ädelsten, grevinnan Morcars blå karbunkel ...

Till sist vill jag rekommendera en svensk klassiker, Selma Lagerlöfs underbara **Kristuslegender**. Bli inte avskräckta av det ålderdomliga, lite högtidliga språket – låt er istället förföras av dess poesi.

Berättelserna, som levandegör evangeliet och talar om ödmjukhet, kärlek och medlidande, går rätt in i hjärtat. ■

Längtan efter Gud

Den längtan efter Gud, som finns nedlagd i mitt hjärta, har tagit mig ända från Luleå Tekniska Universitet, i Norrbotten, till Den Helige Benedictus kloster, i Skåne. Gud har, som så många gånger tidigare, utövat sin dragningskraft på mig. I och med att katolska kyrkan utgav sin katekes, som i skrift lägger fram vad Kyrkan tror på, så är denna dragningskraft inte längre något abstrakt eller dunkelt, utan mer eller mindre vetenskapligt bevisad. I en tid då vetenskapen satte sig upp mot kyrkan med påstådda bevis på att Gud inte existerade så har Kyrkan på samma vetenskapliga sätt näst intill bevisat motsatsen. D.v.s. att Kyrkan genom att utgå från skapelsen och framförallt människan, genom observationer av olika kulturer och genom härledning, dra slutsatsen att människan faktiskt har en längtan efter Gud. På samma sätt kan man också visa på trovärdigheten i Guds uppenbarelse, men också hur människan kan svara Gud. Härledningarna skiljer sig inte väsentligt från någon av alla de som jag under min utbildning till slut har tagit till mig. Det var ju precis på samma sätt som Isaac Newton, genom att observera ett fallande äpple, kunde dra slutsatsen att det måste finnas en kraft som verkar på äpplet, för annars skulle det överhuvudtaget inte börja röra sig nedåt från att ha suttit fast på grenen. Isaac Newton var för övrigt självt djupt troende och studerade naturen eftersom ”Jag tror ju mer jag studerar vetenskap, ju mer tror jag på Gud”.

Det är ovant för mig att gå in i en miljö där jag är, mer eller mindre, helt avskild från världen, och där tystnad råder så att mitt hörselsinne inte får någonting att analysera. Min hjärna blir helt plötsligt befriad från att behöva behandla ljud, och det leder till att mitt inre istället blir betydligt mer levande. Till en början löser jag abstinensen genom att använda hörlurar, och lyssna på ljudböcker, medan jag arbetar. Sedan inser jag att det inte är det som är meningen med tystnadsregeln och försöker istället frivilligt att inordna mig i klostrets regler och rutiner. Den första natten var värst. Tystnaden var så påtaglig att jag var skrämmd ända in i själen. Jag är inte den enda, det finns både barn och vuxna som har flytt härifrån redan under första natten. Det krävdes övernaturlig sinnesnärvaro för att beordra min själ att stanna. Det skulle jag inte heller komma att få ångra. I klostret blir alla vrår av själen synliga, och allt som var fördolt kommer upp till ytan. Jag kommer till insikt om saker som jag visste och inte visste om mig själv. Är människan verkligen skapad för att kunna se sig själv i spegeln, och komma till insikt om sig själv? Det verkar vara så mycket lättare att bara följa med strömmen och inte bekymra sig över vad som gömmer sig i det innersta och det omedvetna.

Efter en tid så började mitt undermedvetna komma upp till ytan, och jag blev skrämmd av vad jag såg – känslor och minnen som jag måste ha förträngt eller förskjutit. I min stolthet måste jag ha förhär-

dat mitt hjärta. Jag måste här passa på att tacka pater Ingmar som guidade mig på min inre resa, genom en storm av undertryckta känslor. Kateketundervisningen, som vi (jag och broder Jonathan) tog del av på eftermiddagarna gjorde också sitt för att hjälpa mig på vägen. Jag lärde mig att återigen, som ett barn, ta till mig och se den skönhet som finns tillgänglig i den katolska trosskatten. Jag som hade glömt vad både samvete och skyddsängel var för någonting insåg nu att dessa inte alls är något som bara finns i sagor, utan något som till och med kan härledas på det vetenskapliga planet, och som nu till och med har börjat att återintroduceras genom psykologin (bl.a. av professor Jordan Peterson). Självt hade jag, någon gång under min ungdom, avfärdat både samvete och skyddsängeln som någonting som föräldrarna lärde sina barn för att hålla dom lugna, och för att lättare kunna kontrollera dom. Jag trodde att det inte fanns plats för vare sig samvete eller skyddsänglar i det verkliga livet. När jag nu (till slut) förstår att det finns människor med väldigt skarpa intellekt som försvarar både samvete och skyddsängel, och till och med sätter sina liv på spel för att kunna följa sina samveten, och med precision beskriver hur samvetet manifesterar sig, så skäms jag inte längre över att sälla mig till den skara människor som erkänner och gläder sig åt både samvete och skyddsängel. När såna stora personligheter och skarpa intellekt som helige Augustinus och helige John Henry Newman (för övrigt helgonförklarad under min tid i klostret) försvarar dessa så är jag oförmögen att inte följa med. Den helige John Henry Newman liknande samvetet

vid ”den främste av alla Kristi ställföreträdare”.

I dagens samhälle är dock samvetet bara ett begrepp som används när man inte får sin vilja igenom, och därför beskyller sin meningsmotståndare för att inte ha något samvete. Skyddsängeln används (mest på skämt) för att förklara hur en olycka lyckats undvikas. Det är ju dock möjligt att de har rätt, för den katolska kyrkan lär nämligen att alla människor, oavsett religion, har både ett samvete och en skyddsängel.

Tiden på kloster masar sig långsamt framåt, och jag deltar i tidedgården och den dagliga mässan (även om det händer att min - till världen anpassade kropp - inte orkar att stiga upp). Till det yttre förändras inte mycket men inom mig börjar jag att känna hur jag börjar komma i kontakt med den tro och den förtröstan som jag hade som barn, när min mamma lärde mig och min syster att, på kvällarna, prata med både skyddsängeln och Jungfru Maria, och att följa våra samveten i allt vi tog oss för. Efter två månader, på klostret, blir jag medveten om att jag återigen är synkroniserad med mitt samvete, och anden inom mig återigen har börjat förtrösta på skyddsängeln, den heliga jungfrun och allt som jag tog för givet som barn men måste ha glömt bort när världen tog sin beskärda del av min uppmärksamhet. Vem hade kunnat tro att jag, efter en utbildning i ett naturvetenskapligt ämne som teknisk fysik, med mitt förnuft skulle komma fram till det som jag intuitivt visste var sant redan som barn.

Kristoffer Linder

En dag i

Den helige Benedictus kloster

TEXT: KRISTOFFER LINDER

Munkarna, på den helige Benedictus kloster stiger upp klockan tjugofem i fem, på morgonen! Finns det ens någon som kan tänka sig att stiga upp så tidigt!? Det börjar med att priorn (pater Ingmar Svantesson) knackar på dörren, och uttalar orden "Benedicamus Domino" (låt oss prisa Herren) varpå klostrets novis (broder Jonathan) svarar "Deo gratias" (Gud, vi tackar dig). Detta är alltså det benediktinska sättet att säga "oh, är du vaken?" och "ja, snart...". Efter replikväxlingen har munkarna tjugofem minuter på sig att förbereda sig inför morgonbönen (Matutin, Laudes och Angelus). Bö-

nen tar ungefär en timme, och sjungs i klostrets egna kapell, dit vem som helst är välkommen att komma och delta. Efter morgonbönen äter munkarna frukost i klostrets egna matsal. Klockan brukar då vara omkring sex så det är lagom tid att äta inför mässan, som börjar klockan tjugofem i åtta. Däremellan finns det tid för att ta igen sig efter den tidiga väckningen, och för att promenera den korta biten från munkarnas till nunnornas (Jesu Moder Maria kloster) kloster, där mässan firas.

Den heliga mässan firas alltså i benediktinsystrarnas kapell, dit också alla som vill är välkomna att delta. Mässan är spe-

ciell på det sättet att den inte innehåller några "moderna" psalmer, utan endast psaltarpsalmer. Efter mässan så är det dags för förmiddagsbönen (TERS), som alltså sjungs direkt efter den heliga mässan. Förmiddagsbönen är relativt kort och tar bara omkring 10-15 minuter. Att höra nunnorna sjunga är en sagolik

upplevelse som jag önskar att alla någon gång i sitt liv kommer att få uppleva. Det är som att få en glimt in i evigheten och den himmelska mässan, som beskrivs i Uppenbarelseboken. Efter förmiddagsbönen så är det dags för att bege sig tillbaka till munkarnas kloster, där det nu gäller att städa och diska efter frukosten. Detta är ett av de få tillfällen under dagen som det är tillåtet att prata, men i övrigt så gäller tystnad under dygnets alla timmar, minuter och sekunder. Avskildheten från världen och tystnaden är vad som präglar det benediktinska ordenslivet. Det inre livet blir på det sättet mer levande och intensivt. Det kan vara en skrämmande upplevelse som också undertecknad kan bekräfta.

Mellan förmiddagsbönen och middagsbönen (SEXT och Angelus) så är det arbete som står på schemat. Arbetet sker antingen inne i köket eller ute i skogen eller trädgården. När klockan ringer, som den gör innan varje bön, så är det dags att släppa det som man har för händerna och bege sig till kapellet. Efter middagsbönen är det dags för middag. Måltiden görs till ett liturgiskt inslag på det sättet att man ber både före- och efter maten. Efter middagen så finns det möjlighet att

ta en "siesta". Klockan två gäller det dock att vara på benen igen, för då är det dags för eftermiddagsbön (NON). Förmiddags-, middags-, och eftermiddagsbönen tar alla omkring 10-15 minuter att be, och man sjunger hymner och läser psaltarpsalmer växelvis. Efter eftermiddagsbönen är

det återigen dags för arbete, och arbetet pågår fram till klockan halv fyra, då det är dags för konferens. Under konferensen går man igenom katolska kyrkans katekes, men också andra böcker, som till exempel Johannes Cassianus. Efter konferensen är det lectio divina (gudomlig läsning) som står på schemat. Under lectio divina läser munken ur Bibeln, kyrkofäderna eller någon helgontext, och det gäller inte att läsa så mycket som möjligt, utan att i lugn och ro läsa och meditera över det man läser.

Kvällsbönen (vesper) börjar klockan sex. Den är längre än bönerna under dagen, men kortare än morgonbönen. Tillsammans med Angelus (som bes efter vesperen) så tar den ungefär 25 minuter att be. Efter kvällsbönen så är det dags för kvällsmat, och som vanligt så ber man bordsbön både före och efter måltiden. Nästa inslag på schemat är rekreationen, då munkarnas samlas i klostrets bibliotek för att slappna av och nu är det faktiskt tillåtet att prata med varandra. Dagen avslutas med nattbönen (completorium). Efter nattbönen så är det bäst att gå och lägga sig, för nästa dag så upprepas samma procedur. ■

UNG KATOLIK I LUND SANCTUS TAR PULSEN PÅ UTBUDET

TEXT: THURE GUNNARSSON

Sanctus har besökt Lund för att se vad som finns för dig som ung katolik. Följ med och se hur unga katoliker har det i studentstaden.

Lund är en utpräglad studentstad med sitt universitet. Staden har 92 000 invånare och ca 40 000 studenter per år. Så många av de som bor i staden är av naturlig själ unga.

För unga katoliker i Lund finns det ett stort utbud på grupper såväl som sätt att engagera sig i kyrkan. I församlingen finns Sankt Thomas av Aquinos unga katoliker (STUK) och för studenter finns studentföreningen Domino.

STUK

Sankt Thomas av Aquinos unga katoliker, STUK träffas varannan vecka. På programmet står bland annat Fifa-kvällar, fotbollsträffar, filmkvällar och katolsk frågesport. Dessutom kan du som ung engagera dig i Sankt Thomas av Aquinos församling som ministrant, volontär i Själaboden och flykting Lund.

STUK har 20-30 medlemmar. Medlemmarna har en bra sammanhållning och är engagerade berättar Alexander Urniaz som är ordförande i föreningen.

– Vi välkomnar alla nya medlemmar med öppna armar. Det har varit svårt att få tjejer att komma och bli medlemmar men vi ser en tydlig ökning i antalet tjejer på senaste tiden, säger Alexander Urniaz.

Det finns ett stort stöd för ungdomsarbete i församlingen. Kyrkoherden i församlingen Fader Johan har länge jobbat med att bygga upp en stark ministrantgrupp såväl som en ungdomsgrupp. Han hjälper gärna till och kommer också på träffarna när han har tid berättar Alexander.

– Vi har fått också mycket stöd från både vår konsulent Carl Hanna och Fader Pierre-André, säger Alexander.

Alexander ser gärna att katolska kyrkan förbättrar sitt ungdomsarbete genom att

stiftet tillsätter fler ungdomspräster. Det skulle innebära att ungdomsprästerna fick mer tid och att arbetet skulle fördelas mer så att de kan spendera mer tid med sina respektive områden.

STUDENTFÖRENINGEN DOMINO

DOMINO studentförening har en lång historia i Lund. Dominikanbröderna har alltid jobbat med studenter sedan de kom till Lund 1948. Under 70-talet fanns till exempel föreningen Katolska Ligan och fram till 2005 Lunds Katolska studenter. Sedan 2009 finns vi som SUK-studentföreningen DOMINO.

DOMINO träffas 2 - 4 gånger i veckan under det akademiska året. På sommaren finns ingen verksamhet mer är någon reträttvecka.

Antalet medlemmar som kommer på en träff varierar mellan 15 till 30.

– Aktiviteterna är till exempel bönekvällar, föreläsningar, samtal och diskussioner, mässor, filmklubb, naturvandringar, reträtter, vänskapsgrupp med hemlösa, resor och många måltider ihop! berättar Björn Engdal som är dominikanbroder och har hand om DOMINO.

Det är vanligt att internationella studenter på universitetet som ibland bara stannar ett halvår kommer på aktiviteterna. Det gör det till en utmaning att forma en stabil gemenskap med så mycket omsättning på medlemmarna.

Det gäller att hitta en balans mellan det internationella och svenska så att föreningen kan vara förankrade och verka i Lund samtidigt som föreningen kan välkomna internationella studenter.

– Det är samtidigt väldigt givande och stimulerande med mycket nya människor att lära känna och nya perspektiv, berättar Björn.

En annan strävan för DOMINO är att nå ut till svenskar utan kontakt med kyrkan och få dem att inse att kyrkan är viktig för dem.

– Det är svårt men ibland lyckas vi när medlemmarna tar med sig vänner på våra träffar, säger Björn.

På frågan vad SUK och katolska kyrkan skulle kunna göra för att förbättra sitt ungdomsarbete säger Björn:

– Det som händer efter konfirmationen skulle kunna bli bättre. Det skulle behövas en kontinuitet också efter det men också mer aktiviteter för folk som är unga vuxna, 20 plus. Jag tror att Domino är en av få SUK-föreningar där medelåldern är över 20.

Många katolska studenter från andra församlingar i Sverige studerar till exempel i Lund. Björn skulle vilja se SUK som en brygga över till studentföreningarna så att de kan fortsätta sin närvaro i Kyrkan också när de börjar studera.

En utbyggd katolsk scoutverksamhet kunde ge plats åt barn som kanske har en svag länk till tron att få plats i Kyrkan genom natur och utflykter tror Björn.

Björn saknar mer bön i familjerna.

– Kanske kunde SUK ha en roll att samla äldre medlemmar kring teman om bön i familjen, eller unga par som kan mötas för samtal om att leva tillsammans som kristna, avslutar han. ■

Unga katoliker om julen

Laurens 20 år

Vad betyder julen för dig?

Den betyder glädje: glädje att få fira vår frälsares födelse och tacksamhet för att Gud sände sin son till denna värld. Det är den största gåvan människan kunde fått.

Hur brukar du fira julen med familjen?

Julnattsmässan kan vara svår att gå på då det händer att jag sjunger på mässan dagen efter. Då ser jag istället direktsändningen av påvens julnattsmässa istället. Vi firar julen mycket med nära och kära, och är sen i kyrkan för att tacka Gud.

Har Julens betydelse förändrats för dig genom åren?

Man förstod inte den fulla innebörden som liten. Visst, man förstod Kristi födelse och det enklare men inte djupet. Jag tänker att när man växer upp i en katolsk familj, eller ju äldre man blir, desto mer lär man sig uppskatta julens sanna budskap. Glädjen blir då inte längre över den nya presenten utan över Kristi födelse.

Matylda 17 år

Vad betyder julen för dig?

För mig betyder Julen en ny början. Den inleds med advent då vi inväntar Jesu födelse som är början av vår frälsning. Mer praktiskt innebär det att hela familjen samlas och är tillsammans.

Hur brukar du fira julen med familjen?

Vi samlar hela familjen och brukar ha en typisk polsk julafton. Det innebär bl.a att vi inte äter något kött, men äter däremot mycket fisk och vegetariskt. Oftast har vi åtta till tolv rätter där de flesta är soppor. Sen efter det går vi till mässan.

Har Julens betydelse förändrats för dig genom åren?

Jadå! Som liten såklart såg man det som vilken fest som helst. En massa presenter och man förstod inte så mycket. Det var först när man blev äldre som man förstod att man firar Jesu födelse och att det är början till vår frälsning. Början på allt. Så nog har det förändrats genom åren.

Julian 22 år

Vad betyder julen för dig?

Julen innebär främst att Jesus föds och att vi minns den händelsen. Att han träder in på jorden och vi gläds åt det. Sen innebär det också att vi träffas med familjen, om god mat, traditioner och fina sånger.

Hur brukar du fira julen med familjen?

Vi brukar fira enligt de polska traditionerna så vi äter middag på kvällen den 24e. Det brukar vara utan kött då vi har en gammal tradition att fasta på julaftonen. Vi börjar middagen med att bryta ett slags oblat och ge varandra hälsningar samt julönskningar. Sen äter vi. Efter måltiden öppnar vi presenterna och dagen går vi till till Julmässan.

Har Julens betydelse förändrats för dig genom åren?

Ja jag tror det. Kanske det när man var barn handlade det mer om presenter, jul-tomten och såna saker. Men numera tänker man mer på själva trosaspekten. Vad Jesu födelse betyder, varför vi firar julen och så.

Robin 25 år

Vad betyder julen för dig?

För mig innebär Julen först och främst en högtid då jag ska fira Jesu kristi födelse. Det är den allra viktigaste innebörden för mig. Det är också en högtid som då familjen ska kunna samlas. Och så ska jag ju såklart också bikta mig och äta julbord.

Hur brukar du fira julen med familjen?

Genom att alltid vara med familjen. Jag prioriterar alltid att vara med nära och kära. Gemenskapen med familjen är viktig för mig, och lika viktigt är att gå på midnattsmässan på julafton. Sen går vi också till mässan på juldagen och annan dag jul.

Har Julens betydelse förändrats för dig genom åren?

Den har inte förändrats så mycket anser jag, utan varit rätt så klassisk så länge jag kan minnas. Det har alltid varit viktigt med familjegemenskapen och att gå på mässan. Det här med gåvor och såna grejer har varit mindre viktigt. Men jag kan tänka mig att successivt börja fira julen mer spirituellt, som att fasta under advent.

TEXT: MATYAS BELINA

SMÅTT & GOTT

Katolsk deckarserie

I dagens utbud av serier kan det vara svårt att hitta något katolskt. Men ett av undantagen är den brittiska deckarserien Fader Brown.

Serien handlar om en romersk-katolsk präst som vid sidan av sitt arbete som kyrkoherde löser olika kriminalfall.

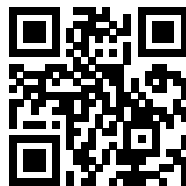
Serien bygger på författaren G.K. Chestertons kriminalnoveller och utspelar sig under 50-talet i byn Kempleford där fader Brown är kyrkoherde i St Mary's katolska kyrka. Med hjälp av sina goda vänner: en grevinna, en före detta tjuv och en äldre dam i församlingen och sin egen slutledningsförmåga löser han deckargåtorna. Ofta hjälper hans människokänedom och kunskaper om människans svagheter fader Brown att se det som ingen annan ser.

En spännande deckarserie med det där lite mysiga som bara finns i Brittiska deckare och kryddad med lite katolsk livsvisdom.

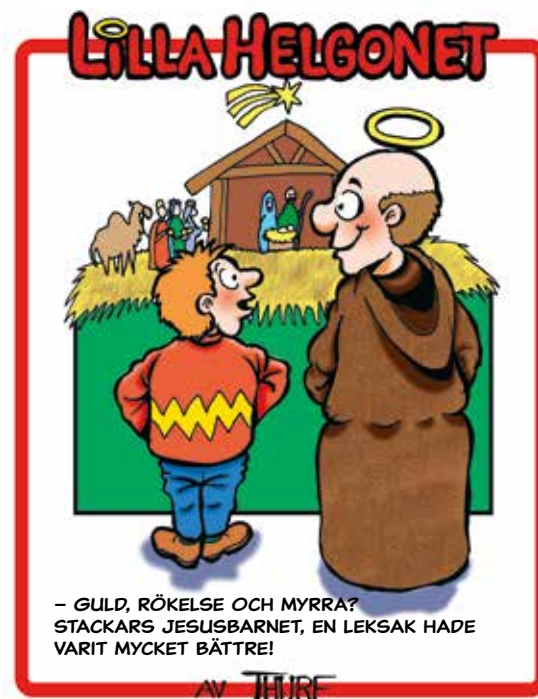

Video om SUDEN

Katolsk horisont har gjort en kort video om Stiftungsdagsdagarna och allt som hände under dagarna. Videon innehåller intervjuer med många av deltagarna. Antingen du har varit på SUDen eller funderar på att åka dit nästa år så är videon värd att se på.

Läs av den här koden med en QR-kod läsare på en mobiltelefon eller surfplatta så kommer du direkt till Katolsk horisonts videon om SUDen.

Vårnumret av

Sanctus

kommer den
16 april 2020!

Packat med
spännande läsning!

Glöm inte att förnya
ditt medlemskap
i SUK för 2020!

POSTTIDNING B

Avsändare:
Johannes Paulus IIs
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
103 14 Stockholm

Gratis!

**Nytt år och dags
att förnya Ditt
medlemskap i SUK
för att fortsätta att få
SANCTUS!**

**Få koll på allt spännande
som händer för unga katoliker!**

Som medlem får du dessutom
-rösträtt vid SUKs årsmöte
-Olycksfallsförsäkring vid SUK-arrangemang

Bli medlem på www.suk.se